

Teori ve Pratikte Ruhani Otorite ve Entegrasyon

8. DÜNYA İSLAM FORUMU

İSTANBUL DEKLARASYONU (TASLAK)

“Teori ve Pratikte Ruhani Otorite ve Entegrasyon” ana teması altında **8. Dünya İslam Forumu**, 01-02 Mart 2018 tarihinde İstanbul’da; STK ve düşünce kuruluşu temsilcileri, araştırmacılar, siyasi temsilciler, bakanlar, diplomatlar, bürokratlar ve parlamenterlerin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Forum ile eş zamanlı olarak; **Dünya Müslüman Kadınlar Zirvesi ve Fuarı | BİLGE 2018** (“Bir Kadın - Bir Dünya | Güç ve Adalet İnşası için Politikalar” teması ile), **Dünya Müslüman Gençlik Zirvesi ve Fuarı | GÜÇ 2018** (“Toplum 5,0 ve Gençlik” teması ile), **İslam Dünyası İstanbul Ödülleri**’nin üçüncüsünün Takdim Töreni ve **9. Dünya İslam Forumu Yetkin Kişiler Kurulu Toplantısı** icra edilmiştir. Zirvelerin deklarasyonları müstakilen yayımlanacaktır.

1. Dünyadaki temel trendlere bakıldığında “toprak ve makineyi” takiben “bilgi ve bilgiye dayalı ürünler” temelli yeni ekonomi çağında küresel rekabet “mikro-milliyetçilik”, “entegrasyon” ve “öngörülemelik” üzerinden gelişmekte, hayatın ve devletin yeni doğasını belirleyen meydan okumaların; “kaynak ve paylaşım krizi” “üretim-tüketim-büyüme” formülünün sürdürülemezliği, Çin kaldıracı ile “orta sınıfın tasfiyesi”, “enerji, su ve gıda güvensizliği”, hayatın her alanında “4. boyuta geçiş”, “işgücünde insan kaynağının tasfiyesi”, değişen devlet doğası ve beklenti yönetimi temelinde “sert güçten yumuşak güce geçiş” olduğu temel referanslar olarak şekillenmektedir. Tüm bu temel parametreler içerisinde, teknolojideki dönüşümler; yapay zeka, sanal/artırılmış gerçeklik ve mobilite merkezli gelişerek tüm insan hayatını ve doğasını değiştirmeye adaydır. Birkaç yıldır duymaya başladığımız ve son bir yıldır da yenisi eklenen “Endüstri 4,0” ve “Toplum 5,0” kavramlarının dünyanın dönüşümünü yönetmek açısından önemli başlıklar olduğu aşikârdır. Bir diğer etken de Çin’in dünya sahnesinde her geçen gün etkinleşmeye başlamasıyla oluşturduğu türbülanstır. Yeni İpek Yolu projesi “Kuşak ve Yol” hem karadan hem denizden 64 ülkeyi ilgilendiren bir küresel entegrasyon projesi olarak şekillenmekte, iktisadi pastanın dağılımını kalıcı olarak değiştirmektedir.

2. Bu temel değişkenler ışığında;

- İslam Dünyasında Merkezî Rol Dağılımı ve Paylaşımı,
- Din, Dil, Tarih, Coğrafya Kardeşliğinin Karşılıklı Bağımlılıkla Desteklenmesi,
- Ulusal ve Birlik Temelli Politikalarda “Siyasi, Ekonomik, Sektörel Bütünlük”,
- Eleştirel Düşünce, Liyakatin Her Boyutta Merkeze Alınması,
- Demografi ve Dünya Medeniyetinin Geleceği İçin “Üretim - Tüketim-Büyüme” Formülünü Değiştirme Odaklı Yeni Modeller Geliştirilmesi Gerektiği Temel Gereklikler Olarak Vurgulanmıştır.

Kurucu Partner

DÜNYA İSLAM FORUMU
dunyaislamforumu.org

Teori ve Pratikte Ruhani Otorite ve Entegrasyon

3. İslam dünyasında din kurumu, din-siyaset etkileşimi ve ilgili kavramlar dinî metinlerin epistemolojik özellikleri çerçevesinde özgün niteliklere sahiptir. Bu çerçevede İslam dünyasında siyasi ve içtimai müesseseler canın, malın, aklın, neslin ve dinin korunması ilkeleri çerçevesinde meşruiyet kazanmıştır.
4. İslam dünyasında son yüz yılda yaşanan mağduriyetler; bu beş ilkenin korunması noktasında soru işaretleri oluşmasına, siyasi ve içtimai kurumların meşruiyetinin aşınmasına neden olmuştur.
5. Söz konusu meşruiyet aşınması - tabiat boşluk kabul etmez fehvasınca - “hilafet” ve “cihat” gibi kavramların, art niyetli ya da mutaassıp kimseler veya gruplar veyahut İslam dünyası üzerinde operasyon gerçekleştirmek isteyen dış aktörler tarafından istismar edilmesine neden olmaktadır. 2000’li yıllardan itibaren milyonlarca masum sivil bu kavramların suiistimali sonucu öldürülmüş ve çok daha fazla insan yerinden yurdundan edilmiştir. Bu kargaşa sonucunda ortaya çıkan mali kayıpların hesabı ise henüz tutulabilmiş değildir. İslam dünyası bu meşruiyet açığını behemehâl kapatmak durumundadır.
6. “Terör”, “terörizm” ve “terörist” kavramları; canın, malın, aklın, neslin ve dinin korunması ilkeleri çerçevesinde açıkça ve nesnel biçimde tanımlanmalıdır. Gerek terör gruplarının yıkıcı faaliyetleri, gerekse bu grupların yabancı aktörlerce suiistimal edilmesi ne pahasına olursa olsun engellenmelidir.
7. Çağımız, ulus-devletler çağıdır. Devlet egemenliğinin aşınmasına neden olacak bütün gelişmelere ve çabalara rağmen ulus-devlet, çağımızın cari rejim formudur ve öngörülebilir gelecekte de bir norm olarak varlığını korumaya devam edecektir. Söz konusu meşruiyet açığının kapatılması yönündeki öneri ve çabalarda bu gerçeğin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.
8. Ulus-devletin temel zıkmı olan millet ve ümmet kavramlarını muhalif kavramlar olarak ele almak; İslam dünyası açısından sadece zaman israfı, kuvvet kaybıdır ve **“Ey insanlar! Şüphesiz sizi bir erkek ile bir diğiden yarattık, tanışasınız diye sizi kavim ve kabilelere ayırdık, Allah katında en değerli olanınız O’na itaatsizlikten en fazla sakınanınızdır”** ayetinin yanlış anlaşılmasıdır. Irklar, milletler, aşiretler ve kabileler tarih boyunca var olagelmıştır bundan sonra da var olacaktır. Önemli olan tanışma ve takvadır. Yapılması gereken ise İslam ülkelerinin ve Müslüman toplumların tanışması önündeki engellerin kaldırılması, tanışıklığın artırılmasıdır .
9. İslam’da dinî metinlerin ve din - siyaset ilişkilerinin tarihsel özellikleri, ulus-devlet gerçeği gibi olgular göz önüne alındığında; Yaradan’ı temsil tekeli elinde bulundurduğunu söyleyen bir “ruhani otorite” tasavvuru mümkün değildir. Bunun yerine Müslümanlar vahyin müsavi muhatapları olarak gerçekleştirdikleri istişareler ve çağın sosyolojik ve siyasi gereklilikleri çerçevesinde siyasi otorite ve ruhani temsil teşkili yoluna gitmişlerdir. Bu çerçevede günümüzde;

Kurucu Partner

Organisation of Islamic Cooperation
oic-oci.org

DÜNYA İSLAM FORUMU
dunyaislamforumu.org

Teori ve Pratikte Ruhani Otorite ve Entegrasyon

a. Müslüman toplumlar arasındaki etkileşim ve tanışıklığın kültürel, akademik, turizme dair faaliyetler ve yardımlaşma vasıtasıyla artırılması, STK'ların ve düşünce kuruluşlarının güçlendirilmesi ve aralarındaki etkileşimin artırılması; yoksulluğun önlenmesi, kadın hakları, insan hakları gibi konulardaki faaliyetlerin geliştirilmesi,

b. Resmî düzeyde diplomatik ve ekonomik faaliyetlerin ve liderler düzeyindeki ziyaretlerin artırılması, İİT, ECO, D-8, GCC gibi teşkilatların daha aktif hâle getirilmesi ve gerekli görüldüğünde yenilerinin teşkili,

c. İslam dünyasında yönetim ve toplum nezdinde meşruiyet sorunu olmayan dinî otoriteler arasındaki görüşmelerin kurumsallaşması, istişare mekanizmaları oluşturulması; bu çerçevede yürütülecek olan faaliyetlerde "hilafet", "cihat" ve "terör" (tedhiş) gibi kafa karışıklığına ve İslam dünyasının bölünmesine neden olan kavramların gereğince kullanımının sağlanması gerekmektedir.

10. İslam dünyası nezdinde faaliyet gösteren kurum ve kuruluşların işlevsiz ve etkisiz olduğu yönündeki düşünce doğru değildir. Son dönemde "Kudüs Meselesi" bağlamında İİT bünyesinde atılan adımlar ve alınan mesafe, bu kurumların ne denli işlevsel olabileceğini ortaya koymuştur .

11. İslam dünyası düzeyinde yürütülen faaliyetlerde herhangi bir ülkenin, ya da bu ülkeye ait kurum ve aktörlerin liderlik iddiasıyla ön plana çıkarılması kıskançlıklara ve bölünmeye neden olabilecektir. Önemli olan, liderlik değil birlik için hayırda yarışmaktır. Bu nedenle, İslam dünyası nezdinde icra edilen faaliyetlerde sonuç odaklılık, kapsayıcılık, eşitlik ve kardeşlik ilkelerine riayette azami hassasiyet gösterilmesi gerekmektedir.

03 Mart 2018, İstanbul

Kurucu Partner

Organisation of Islamic Cooperation
oic-oci.org

DÜNYA İSLAM FORUMU
dunyaislamforumu.org